

POSTANOWIENIE PREZESA SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI
z dnia 27 kwietnia 2005 r.*

W sprawie T-34/05 R

Makhteshim-Agan Holding BV, z siedzibą w Amsterdamie (Niderlandy),

Alfa Georgika Efodia AEVE, z siedzibą w Atenach (Grecja),

Aragonesas Agro, SA, z siedzibą w Madrycie (Hiszpania),

reprezentowane przez adwokatów C. Mereu i K. Van Maldegena,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez B. Doherty'ego, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

mającej za przedmiot wnioszek o zastosowanie środka tymczasowego w związku z procedurą oceny endosulfanu prowadzonej pod kątem możliwości zamieszczenia w załączniku I do dyrektywy 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. 1991, L 230, str. 1),

**PREZES SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH**

wydaje następujące

Postanowienie

Ramy prawne

- 1 Dyrektywa Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotycząca wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. L 230, str. 1) ustanawia inter alia wspólnotowy system obowiązujący w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu.
- 2 Zgodnie z art. 4 dyrektywy 91/414 „państwa członkowskie stanowią, że środek ochrony roślin jest dopuszczony do obrotu, tylko jeżeli [...] substancje czynne wchodzące w jego skład są wymienione w załączniku I”. Jednak substancje czynne

niewymienione w załączniku I, które znajdowały się w obrocie dwa lata po notyfikacji dyrektywy 91/414, mogą, pod pewnymi warunkami, być objęte wyłączeniem o charakterze przejściowym. Stąd przepis art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414 stanowi, iż „państwo członkowskie może w okresie 12 lat od dnia notyfikacji niniejszej dyrektywy zezwolić na wprowadzenie do obrotu na swoim terytorium środków ochrony roślin zawierających substancje czynne niewymienione w załączniku I, a znajdujące się w obrocie dwa lata po notyfikacji niniejszej dyrektywy”. Powyższy okres 12 lat, który upłynął w dniu 26 lipca 2003 r., został wydłużony dla określonych substancji do dnia 31 grudnia 2005 r. rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2076/2002 z dnia 20 listopada 2002 r. przedłużającym okres wskazany w art. 8 ust. 2 dyrektywy Rady 91/414/EWG i dotyczącym niewłączania niektórych substancji czynnych do załącznika I do tej dyrektywy oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające te substancje (Dz.U. L 319, str. 3). Pośród substancji, których dotyczy to przedłużenie, wymieniono endosulfan, stanowiący substancję czynną używaną w szczególności do produkcji środków owadobójczych.

- 3 W czasie okresu przejściowego ustanowionego w art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414 te substancje czynne winny przejść procedurę oceny, w następstwie której mogą zostać zamieszczone w załączniku I do dyrektywy 91/414 albo przeciwnie nie zostać ujęte w nim, jeżeli nie spełniają wymogów bezpieczeństwa określonych w art. 5 dyrektywy 91/414 lub jeżeli żądane do celów procedury oceny informacje i dane nie zostały przedłożone „w określonym terminie”. Ostatecznie, zgodnie z przepisem art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414, szczegółowe zasady omawianej procedury oceny zostaną określone w rozporządzeniu Komisji.
- 4 Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 3600/92 z dnia 11 grudnia 1992 r. ustanawiające szczegółowe zasady realizacji pierwszego etapu programu pracy określonego w art. 8 ust. 2 dyrektywy Rady 91/414 (Dz.U. L 366, str. 10) określa procedurę oceny poszczególnych substancji w celu ich ewentualnego włączenia do załącznika I do dyrektywy 91/414/EWG. Wśród tych substancji znajduje się endosulfan.

- 5 W art. 5 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 3600/92 przewidziane jest wyznaczenie państwa członkowskiego sprawozdawcy dla każdej poddanej procedurze substancji czynnej. Dla zbadania endosulfanu Królestwo Hiszpanii zostało wyznaczone jako państwo członkowskie pełniące rolę sprawozdawcy zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 933/94 z dnia 27 kwietnia 1994 r. określającym substancje czynne wchodzące w skład środków ochrony roślin i wyznaczającym państwa członkowskie pełniące rolę sprawozdawców przy wykonywaniu rozporządzenia Komisji (EWG) nr 3600/92 (Dz.U. L 107, str. 8).

Okoliczności faktyczne i postępowanie

- 6 Makhteshim-Agan Holding BV, Aragonesas Agro SA i Alfa Georgika Efodia AEVE są spółkami, których działalność polega między innymi na produkcji i sprzedaży endosulfanu i środków ochrony roślin na bazie endosulfanu. Aragonesas Agro jest spółką zależną i dystrybutorem Makhteshim-Agan Holding. Aragonesas Agro udzielono zezwoleń na dopuszczenie do obrotu w Hiszpanii określonych środków ochrony roślin na bazie endosulfanu. Alfa Georgika Efodia jest z kolei spółką zależną i dystrybutorem Makhteshim-Agan Holding. Przedsiębiorstwu Alfa Georgika Efodia udzielono zezwoleń na dopuszczenie do obrotu w Grecji określonych środków ochrony roślin na bazie endosulfanu.
- 7 „Makhteshim-Agan Intern. Coordination” jest jednym z siedmiu producentów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia nr 933/94, którzy powiadomili o zamiarze uzyskania włączenia endosulfanu do załącznika I do dyrektywy 91/414. Komisja w swoich uwagach używa dla tego przedsiębiorstwa określenia „Makhteshim-Agan International Coordination Center”. Skarżące, w swoim wniosku o zastosowanie środków tymczasowych, twierdzą, iż Makhteshim-Agan International Coordination Center jest spółką zależną Makhteshim-Agan Holding.

- 8 Przed upływem terminu, mijającego dnia 31 października 1995 r., określonego w rozporządzeniu nr 933/94 z późn. zm., jedynie Makhteshim Agan International Coordination Center i AgrEvo GmbH, od tamtej pory występujące pod nazwą Bayer CropScience AG, przekazały Królestwu Hiszpanii dokumentację, o której mowa w art. 6 rozporządzenia nr 3600/92, dotyczącą endosulfanu. Następnie Makhteshim Agan International Coordination Center i AgrEvo zjednoczyły swe wysiłki w ramach grupy roboczej zwanej „grupą roboczą ds. endosulfanu” (task force endosulfan).
- 9 Po zbadaniu przedłożonej dokumentacji Królestwo Hiszpanii w lutym 2000 r. przesłało Komisji projekt sprawozdania odnośnie do endosulfanu.
- 10 Latem 2000 r., zgodnie z przepisem art. 7 ust. 3 rozporządzenia nr 3600/92, Komisja przesłała projekt sprawozdania państwom członkowskim oraz AgrEvo reprezentującej grupę roboczą ds. endosulfanu.
- 11 W okresie od stycznia do lipca 2001 r. United Kingdom Pesticide Safety Directorate (urząd ds. bezpieczeństwa pestycydowego Zjednoczonego Królestwa), działając w imieniu Komisji, zwołał serię spotkań ekspertów z szeregu państw członkowskich, celem zbadania projektu sprawozdania i uwag do niego. W dniu 27 czerwca 2001 r. sprawozdanie sporządzone na zakończenie tych badań zostało przekazane państwom członkowskim i w dniu 25 sierpnia 2001 r. przesłano je grupie roboczej ds. endosulfanu w celu uzyskania od niej dodatkowych uwag i wyjaśnień.
- 12 Stwierdziwszy, iż powyższe dodatkowe informacje są niezbędne dla oceny endosulfanu, w dniu 21 listopada 2001 r. Komisja podjęła decyzję 2001/810/WE dotyczącą decyzji w sprawie ewentualnego włączenia niektórych substancji czynnych

do załącznika I do dyrektywy 91/414/EWG (Dz.U. L 305, str. 32). Decyzja ta przedłużyła termin przedłożenia nowych informacji dotyczących endosulfanu do dnia 25 maja 2002 r. Jednocześnie przedłużono do dnia 31 maja 2003 r. termin przedłożenia wyników badań długookresowych.

- 13 W dniu 8 marca 2002 r. zwołano spotkanie, w którym uczestniczyły zarówno grupa robocza ds. endosulfanu, jak również władze hiszpańskie.
- 14 Grupa robocza ds. endosulfanu przedłożyła wymagane wyniki badań do dnia 25 maja 2002 r., tj. przed upływem tego terminu.
- 15 W dniu 17 lipca 2002 r. zorganizowano nowe spotkanie z władzami hiszpańskimi.
- 16 Grupa robocza ds. endosulfanu przedłożyła wyniki badań do dnia 31 maja 2003 r., tj. przed upływem tego terminu.
- 17 W dniu 22 stycznia 2004 r. zwołano kolejne spotkanie, w którym uczestniczyły grupa robocza ds. endosulfanu i władze hiszpańskie. Podczas tego spotkania, specjalista w dziedzinie środowiska i ekotoksykologii poinformował grupę roboczą ds. endosulfanu o pewnych wątpliwościach dotyczących endosulfanu.
- 18 W dniu 26 stycznia 2004 r. Królestwo Hiszpanii przekazało do wiadomości jednego z członków grupy roboczej ds. endosulfanu sprawozdanie z oceny informacji przedłożonych przez grupę roboczą w maju 2002 r. i w maju 2003 r.

- 19 W dniu 11 marca 2004 r. zwołano spotkanie Komisji z państwami członkowskimi, podczas którego uznano, iż brak jest dowodów, które uzasadniałyby zamieszczenie endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414.
- 20 W dniu 17 maja 2004 r., zgodnie z przepisem art. 6 ust. 4 dyrektywy 91/414, miało miejsce trójstronne spotkanie, w którym udział wzięły Komisja, władze hiszpańskie i przedstawiciele grupy roboczej ds. endosulfanu. Podczas tego spotkania przedstawiciel Komisji poinformował grupę roboczą ds. endosulfanu, że Komisja zamierza wystąpić do Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt (zwanego dalej „komitetem”), by nie zamieszczać endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414 oraz że celem spotkania jest umożliwienie grupie roboczej ds. endosulfanu przedłożenia swoich uwag w tej kwestii. Przedstawiciel Komisji oświadczył, że grupa robocza ds. endosulfanu ma możliwość przesłania uwag do dnia 21 czerwca 2004 r., lecz żadne nowe dowody na poparcie jej argumentów nie mogą zostać przyjęte, jako że termin ustalony na dzień 31 maja 2003 r. już upłynął.
- 21 W dniu 25 czerwca 2004 r. przedstawiciele grupy roboczej ds. endosulfanu przesłali Komisji pismo, kwestionując w nim sposób, w jaki przeprowadzono ocenę endosulfanu, i dostarczając pewnych dodatkowych wyjaśnień o charakterze technicznym.
- 22 Pismem z dnia 12 lipca 2004 r. Komisja zażądała, aby Królestwo Hiszpanii nie brało pod uwagę nowych badań przedstawionych przez grupę roboczą ds. endosulfanu.
- 23 W dniu 24 września 2004 r. grupa robocza ds. endosulfanu skierowała za pośrednictwem swoich doradców pismo do Komisji. Na wstępie grupa robocza ds. endosulfanu oświadczyła, iż pisze celem „oficjalnego wezwania Komisji do działania w imię zasady dobrej administracji i zapewnienia prawidłowego stosowania prawa wspólnotowego oraz ochrony praw i uzasadnionych oczekiwań [grupy roboczej ds. endosulfanu]”. Ponadto grupa robocza ds. endosulfanu domagała się, aby Komisja „zapewniła, że ocena endosulfanu została przeprowadzona właściwie z naukowego

i prawnego punktu widzenia i aby zawiadomiła ją o podjętej przez siebie decyzji w tej sprawie". W tym samym piśmie grupa robocza ds. endosulfanu podnosiła, że „obowiązkiem Komisji jest bezstronne zbadanie kwestii przedłożonych przez grupę roboczą ds. endosulfanu, podjęcie działania w oparciu o zasadę dobrej administracji oraz odesłanie sprawy badań endosulfanu do sprawozdawcy lub wyspecjalizowanych instytucji ustanowionych na gruncie prawa wspólnotowego z zaleceniem zbadania wszystkich istotnych informacji w oparciu o odpowiednie kryteria oceny, określone w dyrektywie 91/414". Na zakończenie tego pisma grupa robocza ds. endosulfanu wezwała Komisję do przedstawienia stanowiska w terminie 60 dni.

- 24 Komisja udzieliła odpowiedzi na wniosek grupy roboczej ds. endosulfanu pismem z dnia 26 listopada 2004 r. W piśmie tym Komisja poinformowała grupę roboczą ds. endosulfanu, iż przygotowuje projekt decyzji stwierdzającej, iż endosulfan nie powinien być ujęty w załączniku I do dyrektywy 91/414, i że zamierza przedstawić ów projekt komitetowi na pierwszym jego posiedzeniu w 2005 r. Komisja stwierdziła również, że w piśmie z dnia 12 lipca 2004 r. zwróciła uwagę na procedurę obowiązującą na gruncie rozporządzenia nr 3600/92 i na terminy wyznaczone do zakończenia badań substancji, o których mowa w tym rozporządzeniu. Na koniec Komisja podniosła, że wniosek grupy roboczej ds. endosulfanu miał na celu dokonanie przez Komisję oceny wyników badań dostarczonych niedawno, a które wymagały przeprowadzenia szczegółowych analiz, z takim skutkiem, że wniosek ten pozostawał w sprzeczności z żądaniem skierowanym do Komisji o zajęcie przez nią całościowego stanowiska w zakresie przekazanej dokumentacji w terminie 60 dni.
- 25 Wnioskiem zarejestrowanym w sekretariacie Sądu w dniu 31 stycznia 2005 r. Bayer CropScience i skarżące wniosły skargę na bezczynność na podstawie art. 232 WE. W skardze skarżące wnoszą do Sądu tytułem żądania głównego o:
 - stwierdzenie, że Komisja po pierwsze nie dopełniła obowiązku zbadania danych o charakterze naukowym, przedłożonych jej do celów oceny endosulfanu, a po drugie, że nie poszanowała przy tym badaniu prawa skarżących do rzetelnego postępowania (due process);

- nakazanie Komisji, aby dopełniła swych obowiązków i zgodnie z wnioskiem stron skarżących zbadała wszystkie dane przedłożone do celów oceny endosulfanu oraz aby przeprowadziła rzetelne postępowanie (due process), z uwzględnieniem prawa do obrony i rzetelnego wysłuchania.

- 26 Odrębnym pismem, które zostało zarejestrowane w sekretariacie w dniu 31 stycznia 2005 r., skarżące złożyły wniosek o zastosowanie środków tymczasowych. We wniosku tym skarżące wnoszą do prezesa Sądu o wydanie na podstawie art. 105 ust. 2 regulaminu Sądu postanowienia zanim Komisja przedstawi uwagi w sprawie.
- 27 W dniu 8 lutego 2005 r. prezes Sądu zadał Komisji na piśmie szereg pytań, na które udzieliła ona odpowiedzi pismem z dnia 9 lutego 2005 r.
- 28 W dniu 11 lutego 2005 r. strony skarżące złożyły w sekretariacie pismo zawierające uwagi odnośnie do pisma Komisji z dnia 9 lutego 2005 r., które prezes Sądu włączył do akt sprawy. Pismem zarejestrowanym w sekretariacie w dniu 11 lutego 2005 r. Komisja odniosła się do wniosku o zastosowanie środków tymczasowych.
- 29 Na wezwanie prezesa Sądu skarżące złożyły nowe uwagi w dniu 22 lutego 2005 r. Skarżące zwróciły się w nich do sędziego rozpatrującego wniosek o zastosowanie środków tymczasowych, aby nakazał Komisji przedstawienie niektórych protokołów i porządków obrad z posiedzeń komitetu w zakresie, w jakim dotyczą one endosulfanu.
- 30 W piśmie z dnia 2 marca 2005 r., które zostało zarejestrowane w sekretariacie dnia następnego, Komisja przedstawiła swoje stanowisko do uwag złożonych przez strony

skarżące w dniu 22 lutego 2005 r. Na żądanie sędziego rozpatrującego wniosek o zastosowanie środków tymczasowych Komisja oświadczyła, iż oficjalnie przedstawiła ona komitetowi projekt decyzji stwierdzającej, że endosulfan nie powinien być zamieszczony w załączniku I do dyrektywy 91/414. Komisja dołączyła do powyższego pisma kopię tego projektu decyzji i oświadczyła, że projekt został przyjęty przez komitet na posiedzeniu w dniach 14 i 15 lutego 2005 r.

- 31 W dniu 8 marca 2005 r. prezes Sądu wezwał skarżące do przedstawienia ewentualnych uwag w przedmiocie wyjaśnień co do stanu faktycznego dostarczonych na żądanie prezesa Sądu przez Komisję. W odpowiedzi na powyższe skarżące przedstawiły uwagi pismem z dnia 11 marca 2005 r., na które Komisja odpowiedziała w dniu 16 marca 2005 r.

Żądania

- 32 Skarżące wnoszą do sędziego rozpatrującego wniosek o zastosowanie środków tymczasowych o:
- „nakazanie Komisji, aby nie zamykała procedury oceny, na podstawie dyrektywy [91/414], aktywnej substancji ochrony roślin »endosulfan« i w konsekwencji nie przedkładała, na podstawie art. 19 dyrektywy [91/414], projektu decyzji o niezamieszczaniu endosulfanu w załączniku I [komitetowi] na posiedzeniu w dniach 14 i 15 lutego 2005 r. ani na żadnym innym posiedzeniu, które będzie miało miejsce przed rozstrzygnięciem sprawy w postępowaniu głównym”, albo „nakazanie Komisji, aby nie wydawała ani nie ogłaszała w Dzienniku Urzędowym [Unii Europejskiej] decyzji o niezamieszczaniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy [91/414] (w razie jeżeli projekt został już wniesiony pod obrady komitetu w rozumieniu art. 19 dyrektywy [91/414] i zatwierdzony przez niego)” oraz

- „podjęcie wszelkich innych środków tymczasowych, które prezes Sądu uzna za odpowiednie, aby sytuacja skarżących nie uległa zmianie do czasu rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu głównym”;
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

33 Komisja wnosi do Sądu o:

- odrzucenie wniosku jako niedopuszczalnego lub oddalenie wniosku jako bezzasadnego;
- obciążenie skarżących kosztami.

Co do prawa

- 34 Artykuł 104 § 2 regulaminu Sądu Pierwszej Instancji stanowi, że we wnioskach dotyczących środków tymczasowych należy określić przedmiot sporu, wskazać okoliczności niecierpiące zwłoki, a także uprawdopodobnić z faktycznego i prawnego punktu widzenia konieczność zastosowania środka (*fumus boni juris*). Przesłanki te mają charakter kumulatywny, dlatego wniosek dotyczący tych środków powinien zostać oddalony, jeżeli jedna z tych przesłanek nie jest spełniona (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 14 października 1996 r. w sprawie C-268/96 P(R) SCK i FNK przeciwko Komisji, Rec. str. I-4971, pkt 30). W razie potrzeby sędzia rozpatrujący wniosek o zastosowanie środków tymczasowych uwzględnia wchodzące w grę interesy stron stosownie do ich wagi (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 23 lutego 2001 r. w sprawie C-445/00 R Austria przeciwko Radzie, Rec. str. I-1461, pkt 73).

- 35 Ponadto sędziemu rozpatrującemu wniosek o zastosowanie środków tymczasowych przysługuje szeroki zakres swobodnej oceny w ramach całościowej analizy i ma on — w świetle konkretnych okoliczności danego przypadku — swobodę w określeniu sposobu, w jaki różne przesłanki powinny być zbadane oraz kolejności ich badania, gdyż żaden przepis prawa wspólnotowego nie narzuca mu z góry określonego schematu postępowania przy ocenie konieczności zarządzenia środków tymczasowych (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 19 lipca 1995 r. w sprawie C-149/95 P(R) Komisja przeciwko Atlantic Container Line i in., Rec. str. I-2165, pkt 23).
- 36 Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych w niniejszej sprawie należy rozpatrywać w świetle powyższych rozważań.

Argumenty stron

W przedmiocie dopuszczalności

- 37 Komisja uważa, że skarga w postępowaniu głównym jest oczywiście niedopuszczalna, zasadniczo z uwagi na siedem powodów. Po pierwsze, w skardze istnieje pomieszanie z jednej strony skargi na bezczynność na podstawie art. 232 WE, a z drugiej strony skargi o stwierdzenie nieważności na podstawie art. 230 WE. Po drugie, Komisja nie wydała jeszcze wiążącej decyzji, tak więc bezczynność Komisji nie wpływa na sytuację prawną stron skarżących. Po trzecie, wezwanie do działania przez skarżące jest nieścisłe, jeśli chodzi o określenie aktów, których wydania żąda się od Komisji. Po czwarte, Komisja nie podlegała żadnemu obowiązkowi działania w terminie podanym przez skarżące. Po piąte, nawet przyjmując, iż Komisja była zobowiązana do działania w sposób, w jaki domagały się tego skarżące, to jej odpowiedź z dnia 26 listopada 2004 r. kładzie kres jej bezczynności. Po szóste, Sąd nie jest władny, aby kierować do Komisji nakaz określonego działania. Po siódme, Aragonesas Agro i Alfa Georgika Efodia nie mają legitymacji do wniesienia skargi na podstawie art. 232 WE.

- 38 Komisja utrzymuje, że ponadto wniosek o zastosowanie środków tymczasowych jako taki jest niedopuszczalny. Po pierwsze, jest on przedwczesny. Po drugie, stoi w sprzeczności ze skargą w postępowaniu głównym. Po trzecie, środki tymczasowe, o które wnioskuje skarżące przesądzą o rozstrzygnięciu w postępowaniu głównym. Po czwarte, żądanie „podjęcia wszelkich innych środków” nie jest zgodne z przepisem art. 44 § 1 lit. d) regulaminu.
- 39 Ze swojej strony skarżące twierdzą, iż kwestia dopuszczalności skargi głównej nie powinna być tu przedmiotem rozważań. Dodają, iż fakt dokonania przez Makhteshim-Agan Holding powiadomienia i przedstawienia pełnej dokumentacji wystarczy, aby go odróżnić od wszystkich innych podmiotów. Z kolei Aragonesas Agro i Alfa Georgika Efodia wzięły udział w procedurze powiadamiania za pośrednictwem Makhteshim-Agan Holding i z tej przyczyny korzystają z tych samych uprawnień co ona. Ponadto, ponieważ skarga stron skarżących dotyczy bezczynności, nie mają one możliwości kwestionowania aktu na szczeblu sądów krajowych. Uznanie za niedopuszczalne żądania stron skarżących byłoby więc sprzeczne, po pierwsze, z ich podstawowym prawem do skutecznego środka prawnego, a po drugie, z ich prawem do przedstawienia stanowiska.
- 40 W swoich uwagach z dnia 22 lutego 2005 r. skarżące dodają w szczególności, że fakt, iż Komisja nie zbadała przedstawionych danych, ma wpływ na ich sytuację prawną.

W przedmiocie *fumus boni juris*

- 41 Skarżące twierdzą, że Komisja naruszyła art. 95 ust. 3 i art. 152 ust. 1 WE, art. 5 ust. 1 dyrektywy 91/414, zasadę dobrej administracji w rozumieniu art. 211 WE, „który nakłada na Komisję obowiązek starannego i bezstronnego zbadania każdej

sprawy w kompetencji nadanych jej na mocy dyrektywy [91/414] oraz poszanowania prawa do obrony i prawa do rzetelnego postępowania”; zasady pewności prawa, ochrony uzasadnionych oczekiwań, proporcjonalności i równego traktowania; wymogu uzasadnienia; wolności wykonywania działalności gospodarczej i prawa własności.

- 42 Komisja stwierdza, że zarzuty na poparcie skargi w postępowaniu głównym są niezmiernie słabe, w szczególności ze względu na to, że Komisja nie była zobowiązana do działania przed dniem 27 listopada 2004 r.

W przedmiocie pilnego charakteru

- 43 Strony skarżące uważają, że zaniechanie działania przez Komisję jest oczywiście bezprawne i stąd nie jest konieczne zbadanie kwestii, czy w niniejszej sprawie istnieje niebezpieczeństwo poważnej i nieodwracalnej szkody. Ponadto stwierdzają, że zastosowanie środków tymczasowych, o które wnioskuje skarżące, ma szczególnie pilny charakter z uwagi na to, że komitet ma niebawem wydać opinię. Niewątpliwie komitet po pierwsze sprzeciwi się zamieszczeniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414, a po drugie, w oparciu o tę opinię Komisja wyda oficjalną decyzję o niezamieszczeniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414. Zdaniem skarżących, ogłoszenie tej decyzji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pociągnie za sobą wycofanie z obrotu wszystkich zezwoleń dotyczących środków ochrony roślin zawierających endosulfan.

- 44 Skarżące dodają, że jeżeli środki tymczasowe nie zostaną zastosowane, rynek ulegnie nieodwracalnym lub bardzo trudnym do odwrócenia przekształceniom.

- 45 Przede wszystkim Makhteshim-Agan Holding zostanie pozbawiona części działalności związanej z przygotowaniem i sprzedażą produktów farmaceutycznych na bazie endosulfanu w Unii Europejskiej. Makhteshim-Agan Holding nabyła tę część działalności od spółki Bayer CropScience w roku 2003 na podstawie nowych danych i rodzajów zastosowania, które wskazywały, że endosulfan może być, w rozumieniu dyrektywy 91/414, stosowany bez ryzyka oraz zanim państwo członkowskie sprawozdawca podniosło wątpliwości dotyczące tej substancji.
- 46 Następnie Aragonesas Agro utraci zezwolenia na sprzedaż w Hiszpanii swoich środków ochrony roślin na bazie endosulfanu. Powyższe pociągnie za sobą, po pierwsze, zmniejszenie udziału w rynku, które również byłoby odczuwalne w zakresie sprzedaży innych produktów, po drugie, wzrost kosztów firmy, a po trzecie, zwolnienia pracowników.
- 47 Wreszcie, jeśli chodzi o Alfa Georgika Efodia, zakazanie endosulfanu oznaczać będzie, po pierwsze, zniknięcie z rynku środków ochrony roślin tej firmy na bazie endosulfanu, po drugie, utratę umów handlowych, po trzecie, inne straty handlowe wynikające ze zmniejszenia oferowanego asortymentu produktów i po czwarte, zmniejszenie zatrudnienia.
- 48 Odpowiadając na powyższe twierdzenia, Komisja jest zdania, że skarżące nie wykazały pilnej potrzeby zastosowania środków tymczasowych, o które wnoszą. Po pierwsze, wobec braku wiążącego aktu prawnego sytuacja prawna skarżących pozostaje niezmienną. Po drugie, nie wiadomo, czy Komisja wydałaby decyzję i jaka byłaby jej treść. Po trzecie, jeżeli nawet miałaby zostać wydana decyzja negatywna, nie spowodowałaby ona żadnych natychmiastowych skutków. Po czwarte, szkoda o której mowa, ma wymiar wyłącznie materialny i może stanowić przedmiot późniejszego odszkodowania.

W przedmiocie wyważenia interesów stron

- 49 Skarżące wskazują w istocie, że objęte wnioskiem środki tymczasowe utrzymują jedynie status quo. Wskazują one, że zachowanie Komisji jest nieproporcjonalne w stosunku do celów dyrektywy 91/414. Ponadto endosulfan był stosowany od dziesięcioleci i uzyskał zezwolenie jako środek wolny od ryzyka w swojej najnowszej postaci kapsulek we Włoszech, Grecji i Portugalii.
- 50 Zdaniem Komisji, jeśli trzeba będzie ważyć różne interesy, ochrona zdrowia publicznego winna mieć pierwszeństwo (postanowienie prezesa Sądu Pierwszej Instancji z dnia 11 kwietnia 2003 r. w sprawie T-392/02 R Solvay Pharmaceuticals przeciwko Radzie, Rec. str. II-1825, pkt 122).

Ocena sędziego rozpatrującego wniosek o zastosowanie środków tymczasowych

- 51 Ponieważ uwagi stron na piśmie zawierają wszelkie informacje niezbędne do wydania orzeczenia w sprawie wniosku o zastosowanie środków tymczasowych, nie ma konieczności, by udzielały one ustnych wyjaśnień.
- 52 Komisja podtrzymuje w uwagach swoje zdanie, że wniosek o zastosowanie środków tymczasowych jest niedopuszczalny z kilku przyczyn, głównie powiązanych z oczywistą niedopuszczalnością skargi w postępowaniu głównym czy charakterem środków tymczasowych wskazanych we wniosku (pkt 37 i 38 powyżej).

- 53 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach postępowania w przedmiocie zastosowania środka tymczasowego nie należy dokonywać analizy dopuszczalności skargi złożonej w postępowaniu głównym, by nie przesądzać o wyniku postępowania głównego. Niemniej jednak w sytuacji, w której zarzuca się oczywistą niedopuszczalność skargi w postępowaniu głównym, na podstawie której to skargi złożono wnioszek o zastosowanie środka tymczasowego, może się okazać, że konieczne jest ustalenie istnienia pewnych czynników, które pozwalają uprawdopodobnić, że skarga jest dopuszczalna (postanowienie prezesa Trybunału z dnia 27 stycznia 1988 r. w sprawie 376/87 R Distrivet przeciwko Radzie, Rec. str. 209, pkt 21; postanowienie prezesa Sądu z dnia 30 czerwca 1999 r. w sprawie T-13/99 R Pfizer Animal Health przeciwko Radzie, Rec. str. II-1961, pkt 121 i ww. postanowienie w sprawie Solvay Pharmaceuticals przeciwko Radzie, pkt 53).
- 54 W niniejszej sprawie konieczne jest odrębne zbadanie dopuszczalności obu żądań skarżących w postępowaniu głównym, czyli po pierwsze żądania, aby Sąd stwierdził zaniechanie działania przez Komisję, a po drugie, żądania nakazania Komisji przez Sąd określonego działania.

Żądanie stwierdzenia zaniechania działania przez Komisję

- 55 W ramach postępowania głównego skarżące zasadniczo żądają, aby Sąd Pierwszej Instancji uznał, iż Komisja nie dopełniła po pierwsze obowiązku zbadania danych dostarczonych przez grupę roboczą ds. endosulfanu, a po drugie, obowiązku poszanowania prawa skarżących do rzetelnego postępowania (pkt 25 powyżej).
- 56 Zakładając, że takie żądanie jest zgodne z przedmiotem regulacji art. 232 WE, który w przypadku osoby fizycznej lub prawnej dotyczy stwierdzenia, że instytucja nie dopełniła swojego obowiązku, gdyż „zaniechała wydania aktu skierowanego do niej, innego niż zalecenie lub opinia”, należy w każdym razie ustalić, czy inne warunki dopuszczalności skargi na bezczynność zostały spełnione.

- 57 W myśl ustępu drugiego art. 232 WE skarga na bezczynność „jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy dana instytucja została uprzednio wzywana do działania”. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wezwanie to musi być dostatecznie wyraźne i precyzyjne, aby umożliwić instytucji ustalenie, jaka powinna być treść decyzji, której wydania żąda się w nim, oraz powinno z niego wyraźnie wynikać, że celem tego wezwania jest zobowiązanie Komisji do zajęcia stanowiska (zob. podobnie postanowienie Trybunału z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie C-249/99 P Pescados Congelados Jogamar przeciwko Komisji, Rec. str. I-8333, pkt 18 oraz wyrok Sądu z dnia 3 czerwca 1999 r. w sprawie T-17/96 TF1 przeciwko Komisji, Rec. str. II-1757, pkt 41).
- 58 W niniejszej sprawie do sędziego rozpatrującego wniosek o zastosowanie środków tymczasowych nie należy rozstrzyganie, czy wezwanie wystosowane przez grupę roboczą ds. endosulfanu było wystarczająco wyraźne i precyzyjne, w rozumieniu orzecznictwa cytowanego powyżej, aby umożliwić Komisji ustalenie, jaka powinna być treść decyzji, której wydania żądano.
- 59 W ramach niniejszego postępowania w sprawie środków tymczasowych, należy natomiast rozstrzygnąć na tym etapie, czy w zakresie domniemania, że Komisja została skutecznie wezwana do działania, istnieją wystarczające dowody, aby przyjąć wnioskować z nich, że Komisja nie zajęła stanowiska w odpowiedzi na wezwanie skierowane do niej przez grupę roboczą ds. endosulfanu
- 60 W tej kwestii zgodnie z utrwalonym orzecznictwem użyte w art. 232 WE sformułowanie „zaniechała wydania aktu skierowanego do niej”, dotyczy bezczynności rozumianej jako niewydanie aktu lub niezajęcie stanowiska, nie zaś wydania aktu innego, niż akt, który skarżący uznają za pożądany lub niezbędny (wyroki Trybunału z dnia 13 lipca 1971 r. w sprawie 8/71 Deutscher Komponistenverband przeciwko Komisji, Rec. str. 705, pkt 2; z dnia 15 grudnia 1988 r. w sprawach połączonych 166/86 i 220/86 Irish Cement przeciwko Komisji, Rec. str. 6473, pkt 17 oraz z dnia 24 listopada 1992 r. w sprawach połączonych C-15/91 i C-108/91 Buckl i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-6061, pkt 17).
- 61 W niniejszej sprawie Komisja pismem z dnia 26 listopada 2004 r. poinformowała grupę roboczą ds. endosulfanu, iż zamierza przedłożyć komitetowi projekt decyzji o niezamieszczeniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414.

- 62 Zaś w przypadku gdy komitet pozytywnie zaopiniuje przedłożony projekt decyzji o niezamieszczaniu substancji aktywnej, na mocy przepisu art. 5 ust. 3 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji (Dz.U. L 184, str. 23), Komisja „przyjmuje przewidziane środki”, z zastrzeżeniem ewentualnego wydania przez Parlament Europejski rezolucji na podstawie art. 8 decyzji 1999/468. Taki więc projekt decyzji w sposób jasny wskazuje, że wolą Komisji było zakończenie oceny omawianej substancji aktywnej.
- 63 Ponadto swoim pismem z dnia 26 listopada 2004 r. Komisja odrzuciła argument grupy roboczej ds. endosulfanu, że badania endosulfanu nie zostały przeprowadzone zgodnie z zasadą „rzetelnego postępowania”. W tym względzie Komisja przywołała inter alia swoje pismo z dnia 12 lipca 2004 r., które wysłała do wiadomości przedstawicieli grupy roboczej ds. endosulfanu, w którym zwraca się ona do władz hiszpańskich o to, by nie badano danych przedłożonych przez grupę roboczą ds. endosulfanu i podkreśla, iż termin ostateczny dla dostarczenia dodatkowych wyników badań już upłynął.
- 64 W świetle powyższej informacji sędzia rozpatrujący wniosek o zastosowanie środków tymczasowych na tym etapie postępowania uznaje, iż pismo Komisji z dnia 26 listopada 2004 r. w sposób jasny wskazuje na odmowę Komisji, po pierwsze, zbadania danych dostarczonych przez grupę roboczą ds. endosulfanu przed przekazaniem komitetowi projektu decyzji o niezamieszczaniu endosulfanu oraz, po drugie, umożliwienia skarżącym skorzystania z dodatkowych proceduralnych zabezpieczeń przed przekazaniem komitetowi tego projektu decyzji.
- 65 Zresztą skarżące same wydają się zgadzać z powyższym, ponieważ dowodzą one w swoim wniosku, że „odpowiedź Komisji z dnia 26 listopada 2004 r. w sposób oczywisty wskazuje, iż ani sprawozdawca, ani Komisja nie zbadali nowych danych i związanych z nimi wyjaśnień, dostarczonych przez skarżące, ani też nie zamierzają tego uczynić, jak również nie zamierzają dochować zasad rzetelnego postępowania, wysłuchując skarżących w przedmiocie wątpliwości, o których zostały powiadomione przez sprawozdawcę w styczniu 2004 r.”.

- 66 W konsekwencji na tym etapie postępowania, nie uprzedzając rozstrzygnięcia w kwestiach, w których Sąd jest władny wydać orzeczenie w postępowaniu głównym, sędzia rozpatrujący wniosek o zastosowanie środków tymczasowych nie ma dostatecznych dowodów do stwierdzenia, iż pismo z dnia 26 listopada 2004 r. nie stanowi zajęcia stanowiska w zakresie środków, do których podjęcia została wezwana. Stąd na tym etapie żądanie skarżących stwierdzenia zaniechania działania przez Komisję winno być uznane za oczywiście niedopuszczalne.
- 67 W każdym przypadku zgodnie z utrwalonym orzecznictwem mechanizm prawny przewidziany w art. 232 WE opiera się na koncepcji, że bezprawne zaniechanie działania instytucji wezwanej do działania upoważnia do wniesienia skargi do Trybunału lub Sądu o stwierdzenie, iż zaniechanie działania jest niezgodne z traktatem WE, w przypadku gdy instytucja ta nie naprawiła tego zaniechania. Takie orzeczenie Sądu zgodnie z art. 233 WE zobowiązuje pozwaną instytucję do podjęcia działań niezbędnych do wykonania wyroku Trybunału lub Sądu, bez uszczerbku dla możliwości wystąpienia ze skargami z zakresu odpowiedzialności pozaumownej, które mogą być konsekwencją takiego stwierdzenia. W przypadku gdy akt będący przedmiotem sporu zostanie wydany po wniesieniu skargi, lecz przed wydaniem wyroku, stwierdzenie bezprawnego charakteru początkowej beczynności przez Trybunał lub Sąd nie może w dalszym ciągu powodować skutków określonych w art. 233 WE. W takim przypadku oznacza to, podobnie jak w przypadku gdy pozwana instytucja w okresie dwóch miesięcy zareaguje działaniem na wezwanie do jego podjęcia, iż przedmiot postępowania przestał istnieć i że Sąd winien postępowanie umorzyć (postanowienie Trybunału z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie C-44/00 P Sodima przeciwko Komisji, Rec. str. I-11231, pkt 83 oraz wyrok Sądu z dnia 17 lutego 1998 r. w sprawie T-105/96 Pharos przeciwko Komisji, Rec. str. II-285, pkt 41 i 42).
- 68 Zaś w niniejszej sprawie Komisja oświadczyła w uwagach z dnia 2 marca 2005 r., iż oficjalnie przedłożyła komitetowi projekt decyzji o niezamieszczaniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414 (zobacz powyżej pkt 30). Jak to już wskazano w pkt 62 powyżej, projekt ten wyraźnie wskazuje, iż wolą Komisji było zakończenie oceny tej substancji aktywnej.

- 69 W tym zakresie należy dodać, że fakt, iż projekt taki nie stanowi *prima facie* aktu zaskarżalnego w drodze skargi o stwierdzenie nieważności, nie oznacza, iż nie może on stanowić zajęcia stanowiska, kończącego stan beczynności, ponieważ jest on warunkiem wstępnym kolejnej fazy postępowania, które co do zasady kończy się wydaniem aktu prawnego zaskarżalnego w drodze skargi o stwierdzenie nieważności (wyrok Sądu z dnia 27 czerwca 1995 r. w sprawie T-186/94 *Guérin Automobiles* przeciwko Komisji, Rec. str. II-1753, pkt 25 oraz ww. w pkt 67 wyrok w sprawie *Pharos* przeciwko Komisji, pkt 43).
- 70 W konsekwencji istnieją powody do uznania na tym etapie postępowania, że fakt, iż Komisja oficjalnie przedłożyła projekt decyzji o niezamieszczeniu endosulfanu w załączniku I do dyrektywy 91/414, nie czyniąc przedtem zadość żądaniom grupy roboczej ds. endosulfanu, stanowi zajęcie stanowiska w sprawie wezwania, z którym ona wystąpiła.
- 71 Ponadto terminem kładącym kres beczynności jest dzień, w którym zainteresowany wzywający instytucję do działania otrzymał dokument zawierający stanowisko instytucji w sprawie (wyrok Sądu z dnia 27 stycznia 2000 r. w sprawach połączonych T-194/97 i T-83/98 *Branco* przeciwko Komisji, Rec. str. II-69, pkt 55).
- 72 W niniejszej sprawie Komisja oświadczyła, iż w dniu 1 marca 2005 r. wysłała przedstawicielowi grupy roboczej ds. endosulfanu kopię projektu decyzji przyjętego przez komitet. W uwagach z dnia 11 marca 2005 r. skarżące potwierdziły, iż *Makhteshim-Agan Holding* istotnie otrzymała kopię tego projektu w dniu 1 marca 2005 r. Ponadto uwagi Komisji z dnia 2 marca 2005 r., do których była załączona kopia projektu decyzji Komisji, zostały doręczone skarżącym za pośrednictwem sekretariatu Sądu w dniu 7 marca 2005 r. W konsekwencji nawet przyjmując, iż po otrzymaniu wezwania grupy roboczej ds. endosulfanu po stronie Komisji nadal istniał stan beczynności, to skończył się on nie później niż dnia 7 marca 2005 r.

- 73 Na tym etapie postępowania sędzia rozpatrujący wniosek o zastosowanie środka tymczasowego nie dysponuje więc wystarczającymi informacjami, aby uznać, iż nadal zasadne jest orzekanie w przedmiocie zgłoszonego przez skarżące żądania stwierdzenia przez Sąd zaniechania działania przez Komisję.

Żądanie nakazania Komisji działania

- 74 Żądaniu stwierdzenia zaniechania działania Komisji towarzyszy żądanie skarżących w ramach żądania głównego, aby dopełniła swych obowiązków, w szczególności poprzez zbadanie danych dostarczonych do celów oceny endosulfanu oraz poprzez poszanowanie praw proceduralnych skarżących.

- 75 W tej kwestii należy wskazać, że sąd wspólnotowy nie jest władny nakazać instytucji działania w ramach postępowania na podstawie art. 232 WE (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 1 kwietnia 1993 r. w sprawie C-25/91 *Pesqueras Echebastar przeciwko Komisji*, Rec. str. I-1719, pkt 14 oraz postanowienie Sądu z dnia 27 maja 1994 r. w sprawie T-5/94 *J przeciwko Komisji*, Rec. str. II-391, pkt 17).

- 76 W związku z tym sędzia rozpatrujący wniosek o zastosowanie środka tymczasowego nie dysponuje wystarczającymi informacjami, aby uznać, że żądanie nakazania Komisji działania jest dopuszczalne.

- 77 Na tym etapie postępowania skarga w postępowaniu głównym jawi się jako oczywiście niedopuszczalna, a przynajmniej wydaje się, że postępowanie w sprawie tej skargi należy częściowo umorzyć, a co do pozostałej części, należy uznać skargę za oczywiście niedopuszczalną.

- 78 Z powyższych względów wniosek o zastosowanie środka tymczasowego należy odrzucić bez konieczności orzekania po pierwsze w przedmiocie innych podstaw niedopuszczalności, na które powołuje się Komisja, a po drugie w przedmiocie wniosku skarżących o nakazanie Komisji przedstawienia protokołów i porządków obrad posiedzeń komitetu w zakresie, w jakim dotyczą endosulfanu.

Z powyższych względów

PREZES SĄDU

postanawia:

- 1) **Wniosek o zastosowanie środka tymczasowego zostaje odrzucony.**
- 2) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 27 kwietnia 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

B. Vesterdorf